

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623010024
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3623010024.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na verejnom zasadnutí konanom dňa 7. novembra 2023 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v C., trvale bytom C., D. E. XXX/XX, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp.zn. PE-2T/9/2023 zo dňa 9.8.2023 a takto jednomyselne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Na obžalovaného A. B. podal na Okresný súd Partizánske prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske obžalobu pod č. Pv 58/22/3305-33 zo dňa 31.1.2023 pre skutok právne posúdený ako zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že od presne nezistenej doby v Partizánskom a na iných miestach, kde sa zdržiaval, neoprávnene prechovával omamnú a psychotropnú látku rodu Cannabis s prítomnosťou tetrahydrokanabinolu (THC) a to až do 23:00 h dňa 25.02.2022, kedy pri kontrole hliadkou OO PZ Partizánske, v Partizánskom na ul. F., z vrečka bundy vytiahol a následne hodil na zem sklenený zaváraninový pohárik s obsahom troch poskladaných papierov, v ktorých sa nachádzalo sušené konope (marihuana) s celkovou hmotnosťou 2937 mg a s priemernou koncentráciou 15,7 % hmotnostného THC, obsahujúce 461 mg THC v množstve, ktoré zodpovedá minimálne 15 bežným jednotlivým dávkam drogy, ktorá je spôsobilá po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa (konzumenta), pričom rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. PE-2T/9/2023 zo dňa 9.8.2023 bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., pretože od presne nezistenej doby v Partizánskom a na iných miestach, kde sa zdržiaval, neoprávnene prechovával omamnú a psychotropnú látku rodu Cannabis s prítomnosťou tetrahydrokanabinolu (THC) a to až do 23:00 h dňa 25.02.2022, kedy pri kontrole hliadkou OO PZ Partizánske, v Partizánskom na ul. F., z vrečka bundy vytiahol a následne hodil na zem sklenený zaváraninový pohárik s obsahom troch poskladaných papierov, v ktorých sa nachádzalo sušené konope (marihuana) s celkovou hmotnosťou 2937 mg a s priemernou koncentráciou 15,7 % hmotnostného THC, obsahujúce 461 mg THC v množstve, ktoré zodpovedá minimálne šiestim bežným jednotlivým dávkam drogy, ktorá je spôsobilá po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa (konzumenta), pričom rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do I. skupiny omamných látok a tetrahydrokanabinol (THC) ako hlavná aktívna zložka konopy je zaradený do I. skupiny psychotropných látok.

Za to bol odsúdený podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., §§ 36 písm. j), 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, ktorého výkon mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní prokurátor napadol odvolaním čo do výrokov o vine a treste v neprospech obžalovaného.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že napadnutý rozsudok vo výrokoch o vine a treste považuje za nezákonný a nesprávny, keďže súd prvého stupňa skutok oproti obžalobe právne podkvalifikoval ako prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. Súd prvého stupňa dostatočne nezohľadnil vykonané dokazovanie, pretože nebolo žiadnym dôkazom preukázané, že by obžalovaný prechovával rastliny rodu konopa pre vlastnú potrebu. Sám uvádzal, že si skutok v dôsledku požitia alkoholu nepamätá. Túto skutočnosť nepotvrdil vo výpovedi ani žiadny z vypočutých svedkov, a preto obžalovaný nemohol rastliny rodu konopa prechovávať pre vlastnú potrebu. Vykonané dokazovanie súd prvého stupňa nedostatočne zohľadnil aj vo vzťahu k množstvu zaisteného materiálu, keď znaleckým dokazovaním bolo zistené, že zaistené množstvo zodpovedá minimálne 15 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom súd prvého stupňa ustálil, že sa jedná len o 6 obvykle jednorazových dávok drogy. Ďalej uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za nepodložené, nepresvedčivé a zľahčujúce konanie obžalovaného. Nestotožnil sa s argumentáciou súdu prvého stupňa, že skutočnosť, že droga nebola určená pre vlastnú potrebu, musí byť preukázaná bez dôvodných pochybností. Práve naopak, bez dôvodných pochybností musí byť preukázané, že droga bola určená pre vlastnú potrebu. Nestotožnil sa ani s tým tvrdením súdu prvého stupňa, že obžalovaný by bol nútený usvedčovať seba samého alebo vzdať sa možnosti dosiahnutia miernejšej právnej kvalifikácie, nakoľko skutočnosť, že obžalovaný prechovával predmetné rastliny rodu konopa pre vlastnú potrebu, mohla vyplynúť aj z iných vykonaných dôkazov, napríklad výpovedí svedkov, k čomu však nedošlo. Vzhľadom k tomu zaujal názor, že konanie obžalovaného malo byť posúdené v zmysle podanej obžaloby, a teda že obžalovaný sa dopustil spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. v znení účinnom od 1.5.2022. Z uvedených dôvodov považoval za nezákonný taktiež výrok o treste, keď súd prvého stupňa mal vychádzať z trestnej sadzby 3 až 7 rokov odňatia slobody a nie z trestnej sadzby „až na dva roky“. Súdom prvého stupňa uložený trest bol tak uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby a nezodpovedá ani všetkým hľadiskám pre ukladanie trestov. Preto navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o vine a treste a sám uznal obžalovaného skutkovo a právne za vinného v zmysle podanej obžaloby a podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. mu uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby s jeho podmienčným odkladom s probačným dohľadom a skúšobnou dobou v prvej polovici zákonného rozpätia a zákazom požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v zmysle § 293 ods. 5 Tr. por. v neprítomnosti obžalovaného, ktorý bol o termíne verejného zasadnutia riadne a včas upovedomený dňa 16.10.2023.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní:

· Prítomný prokurátor krajskej prokuratúry sa v celom rozsahu pridržiaval písomných dôvodov odvolania podriadeného prokurátora a navrhol rozhodnúť v zmysle konečného návrhu v nich uvedeného.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku (o vine a treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba, a ani odvolací súd sám nezistil existenciu takej chyby, ktorá by mohla odôvodňovať podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podstatou odvolacích námietok prokurátora bolo nesprávne posúdenie množstva (počtu) obvykle jednorazových dávok drogy súdom prvého stupňa s tým, že bolo potrebné v tomto smere postupovať

v zmysle záverov znaleckého posudku KEÚ PZ, ktorý pri určení počtu obvykle jednorazových dávok vychádzal z koncentrácie účinnej látky. Tiež namietal, že obžalovaný nemal drogy pre vlastnú potrebu, a preto nemohol byť odsúdený za použitia § 171 ods. 2 Tr. zák.

Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie v rozhodujúcej časti nasledovne: tu je potrebné uviesť, že súd pokiaľ ide o množstvo marihuany, pokiaľ ide o obvyklú jednorazovú dávku drogy, nevychádzal z princípu založeného na koncentrácii účinnej látky, tak ako prokurátor a KEÚ, ale hmotnostného princípu. Tento princíp je v súlade aj so zjednocujúcim stanoviskom uverejneným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vo veciach trestných č. 2/2019 pod R22/2019, podľa ktorého "obvykle jednorazová dávka na použitie v zmysle § 135 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ako nie individuálny, ale bežný konzumný priemer*) sa, na základe poznatkov o užívateľskej praxi, určuje ako bežne jednorazovo používané množstvo finálneho materiálu, obvyklým spôsobom aplikovateľného konečným užívateľom - teda nie podľa množstva tzv. účinnej látky v posudzovanom materiáli. Ak ide o látku, ktorá sa konečnému užívateľovi predáva na nelegálnom trhu podľa jej hmotnosti (sušina konope na prípravu cigariet), rozsah činu sa určuje násobkom dolnej hranice zisteného cenového rozpätia drogy za hmotnostnú jednotku, podľa množstva (gramáže) posudzovaného materiálu".

Takýto výklad je logický, marihuana (sušina konope) sa konečnému užívateľovi predáva a ten ju kupuje podľa hmotnosti. Konzument nedisponuje plynovým chromatografom, nezisťuje koncentráciu účinnej látky v sušine, účinnosť "efekt-kvalitu" zistí až spotrebovaním drogy. Aj KEÚ v znaleckom posudku uviedol, že množstvo materiálu považované za bežnú jednotlivú dávku drogy je 50-500 mg rastlinného materiálu. Takto sa stalo aj súdnou praxou ustálené maximálne množstvo obvyklej jednorazovej dávky marihuany 500mg, teda 0,5g - na prípravu cigarety. Zo zaisteného množstva sušiny konope v pohári, ktorý odhodil obžalovaný, teda 2937 mg, možno vyhotoviť šesť takýchto bežných jednotlivých dávok drogy. To pokiaľ ide o samotné množstvo zodpovedá znaku skutkovej podstaty prečinu podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 135 ods. 2 Tr. zák. - vo väčšom rozsahu.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s vyššie uvedeným odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, len v podstate s jedinou drobnou výnimkou ohľadom počtu obvykle jednorazových dávok drogy, ktorých počet je potrebné zo zaisteného množstva určiť na 5 a nie 6 (množstvo sušiny konope nedosiahlo hmotnosť 3000mg), ktoré pochybenie odvolací súd ale nenapravoval, aj v dôsledku prejednávania odvolania iba prokurátora podaného v neprospech obžalovaného. Pokiaľ však ide o konkrétne dôvody uvedené súdom prvého stupňa, zamerajúc sa pri určení počtu obvykle jednorazových dávok drogy primárne na hmotnosť zaisteného sušeného konope, odvolací súd považuje jeho úvahy za správne.

Podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. návykovou látkou sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávací schopnosti, alebo sociálne správanie.

Podľa § 135 ods. 2 Tr. zák. prechovávaním omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú potrebu.

Odvolačný súd v tomto smere poukazuje na to, že nie je zrejme sporné, že pojem obvykle jednorazovej dávky nie je v súčasnosti definovaný Trestným zákonom či iným všeobecne záväzným právnym predpisom vo vzťahu k presnému určeniu pri jednotlivých omamných a psychotropných látkach množstvu týchto látok alebo koncentrácii účinnej látky. Zároveň nie je sporné, že výklad tohto pojmu (obvykle jednorazová dávka) prináleží súdu, pretože sa jedná o otázku právu.

Nie je potom možné bez ďalšieho sa stotožniť s odvolacími námietkami prokurátora, že súd prvého stupňa mal v prípade počtu obvykle jednorazových dávok postupovať v zmysle záverov znaleckého posudku KEÚ PZ, ktorý vychádzal primárne z princípu koncentrácie účinnej látky a tieto jeho závery mal iba mechanicky prebrať. Odvolací súd sa nestotožňuje so závermi znaleckého posudku KEÚ PZ, že východiskom pre určenie obvykle jednorazovej dávky je princíp koncentrácie účinnej látky, pričom v prípade sušeného konope možno pri určitej koncentrácii považovať za obvykle jednorazovú dávku už

aj hmotnosť sušeného konope od 50mg. Podľa názoru odvolacieho súdu tieto závery sú vzhľadom na ďalej uvedené skutočnosti nepoužiteľné.

Tento postup by navyše nebol ani v súlade so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod č. R 22/2019, na ktoré správne poukázal už súd prvého stupňa, kde najvyšší súd k množstvu účinnej látky uviedol, že táto má vplyv na splnenie kvalitatívnych kritérií posudzovaného materiálu podľa § 130 ods. 5 Tr. zák. a v nadväznosti na to podľa § 2 ods. 1, ods. 2 zákona č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov (zjednodušene: vplyv na psychiku a sociálne správanie v určitej intenzite). V tomto stanovisku najvyšší súd ďalej „zadefinoval“, že obvykle jednorazová dávka na použitie v zmysle § 135 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (ako nie individuálny, ale bežný konzumný priemer) sa, na základe poznatkov o užívateľskej praxi, určuje ako bežne jednorazovo používané množstvo finálneho materiálu, obvyklým spôsobom aplikovateľného konečným užívateľom - teda nie podľa množstva tzv. účinnej látky v posudzovanom materiáli.

Pokiaľ ide o určenie obvyklej jednorazovej dávky konkrétneho množstva sušeného konope (500mg) súdom prvého stupňa, v tomto smere sa odvolací súd stotožnil s týmito jeho závermi, ktoré v aktuálnej súdnej praxi prevládajú. Dôkazom toho je aj nasledovné konštatovanie Najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 4Tdo/26/2019 zo dňa 26.6.2019: „v judikatúre súdov je v spojitosti so spôsobom určenia obvykle jednorazovej dávky - konopy zastávaný názor, že obvykle jednorazovú dávku konopy - marihuany je potrebné stanovovať v závislosti od hmotnosti zaisteného sušeného množstva konopy, pričom pri zohľadnení hmotnostného kritéria, a teda metodiky výpočtu vychádzajúcej z hmotnostnej dávky konope sa za obvykle jednorazovú dávku považuje množstvo zodpovedajúce maximálne 500 mg (0,5 g) vysušenej konopy.“, ktorý v odôvodnení poukázal aj na vyššie citované stanovisko najvyššieho súdu a nemožnosť vykonania nápravy svojho rozhodnutia len z dôvodu nepodania dovolania ministrom spravodlivosti (nemožnosť preskúmania skutkového stavu).

Zo záverov znaleckého posudku KEÚ PZ vypracovaného v tejto veci vyplynulo, že predložené množstvo konope s celkovou hmotnosťou 2937 mg a s priemernou koncentráciou 15,7 % hmotnostného THC, obsahujúce 461 mg THC zodpovedá 15 – 46 bežným jednotlivým dávkam drogy, spôsobilým po aplikovaní ovplyvniť psychiku užívateľa.

V prejednávanej príhode bolo zistené rozpätie v počte obvykle jednorazových dávok až trojnásobné, čo samo o sebe vytvára pochybnosti o relevantnosti takýchto záverov z pohľadu objektivity nielen hornej hranice, ale najmä dolnej hranice takého počtu, ktoré sú o to viac podstatnejšie pri ustáľovaní právnej kvalifikácie, ak ide o hranicu medzi prečinom (§ 171 Tr. zák.) a zločinom (§ 172 Tr. zák.).

Odvolací súd sa v plnej miere stotožnil aj so záverom súdu prvého stupňa, že skutočnosť, že zaistené drogy neboli určené pre vlastnú potrebu, musí preukázať v konaní prokurátor, čo sa mu však nepodarilo, ako na to aj sám prokurátor poukázal v písomných dôvodoch odvolania. Za dôvodný nemožno považovať jeho argument, že táto skutočnosť mohla okrem výpovede obžalovaného vyplývať aj z iných vykonaných dôkazov, a preto ju nemusí preukazovať. Preukazovať by ju nemusel iba v prípade, ak by počet obvykle jednorazových dávok presiahol 10. Pokiaľ by z iných dôkazov (napríklad výpovedí svedkov) táto skutočnosť vyplývala, bolo by možné na ňu v rámci hodnotenia dôkazov prihliadnuť, avšak k tomuto v tomto trestnom konaní obžalovaného nedošlo. A preto pokiaľ prokurátor neunesol v konaní dôkazné bremeno ohľadom preukázania, že zaistené drogy neboli určené pre osobnú spotrebu, vzhľadom na ich súdom prvého stupňa ustálený počet je potrebné aj s prihliadnutím na zásadu zákazu sebaobviňovania obžalovaného prijať záver najpriateľnejší v jeho prospech, že boli určené len pre jeho osobnú spotrebu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uzatvára, že súd prvého stupňa konanie obžalovaného, pri miernom pozmenení skutku oproti podanej obžalobe, pri zachovaní jeho totožnosti, správne (v jeho prospech) posúdil len ako prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák.

Pokiaľ ide o prokurátorom napadnutý aj výrok o treste, z obsahu odvolania vyplýva, že vo vzťahu k tomuto výroku podal odvolanie len z dôvodu, že trest mal byť uložený pre spáchanie zločinu podľa § 172 ods. 1 Tr. zák., teda že bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom k vyššie uvedenému odôvodneniu sa odvolací súd ani s týmito odvolacími námietkami prokurátora nestotožnil.

Podľa názoru odvolacieho súdu súdom prvého stupňa uložený podmienený trest odňatia slobody pri dolnej hranici upravenej trestnej sadzby vo výmere 3 mesiace s určením skúšobnej doby 12 mesiacov pri správnom zistení, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, je trestom zákonným, spravodlivým a uloženým v súlade so všetkými zásadami pre ukladanie trestov v zmysle § 34 Tr. zák.

Takto uložený trest zároveň v rámci individuálnej prevencie vytvorí vhodné podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život a v rámci generálnej prevencie dostatočným spôsobom zabezpečí odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania obdobných trestných činov a tiež dodá pocit právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti a tiež dostatočne vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.